

**Magiczny
Kraków**

Przedstawiamy program Misteria Paschalia 2016

2015-12-20

Osią przyszłorocznej odsłony jednego z najbardziej rozpoznawalnych festiwali muzyki dawnej w Europie będzie prezentacja trzech oratoriów. Oś jednak, jaka by nie była, musi mieć co wokół siebie organizować. Obok oratoriów, tych sławnych i tych mniej znanych (dlatego, oczywiście, budzących tym większą ciekawość) pojawiają się więc utwory wyjątkowe, aż po najstłynniejsze chyba arcydzieło w historii: Requiem Mozarta. Jak co roku przez krakowskie estrady przewinie się śmietanka artystów kręgu muzyki dawnej: Jordi Savall, Fabio Biondi, Ottavio Dantone - wrócą też zawsze oczekiwani Rinaldo Alessandrini i Marc Minkowski. Z dumą przedstawiamy repertuar 13. edycji festiwalu, który rozpocznie się 21 marca i potrwa tydzień, do 27 marca 2016 roku.

Główną oś zbliżającego się Festiwalu Misteria Paschalia ponownie wyznacza prezentacja trzech oratoriów - Alessandra Scarlattiego (Cain overo Il primo omicidio), Michele'a Falco (Oratorio di Sant'Antonio) i George'a Friderica Handla (Belshazzar) oraz dwóch dzieł podejmujących temat Męki Zbawiciela w ujęciu Dietricha Buxtehudego (Membra Jesu Nostri) i Josepha Haydna (Die sieben letzten Worte unseres Erlösers am Kreuze). Uzupełnieniem programu będzie przedstawienie mrocznych Responsoriów Gesualda oraz jednego z najbardziej znanych utworów w historii muzyki - Requiem Wolfganga Amadeusza Mozarta. Przed Państwem siedem wyjątkowych koncertów - siedem wieczorów, które na długo zagoszczą w Państwa pamięci. Tylko na Misteria Paschalia. Tylko w Krakowie. Serdecznie zapraszam - mówi Filip Berkowicz, Dyrektor Artystyczny Festiwalu.

Festiwal jak zwykle towarzyszyć będzie słuchaczom przez kolejne dni Wielkiego Tygodnia, prezentując dzieła nie tylko tematycznie związane ze świętami wielkanocnymi, ale przede wszystkim pozwalające wniknąć w ich charakter; utwory przypominające, jak przeżywali te święta ludzie w XVII czy XVIII stuleciu. A w niektórych miejscach przeżywali je w sposób wyjątkowy: „Ściany, okna i filary kościoła zasłaniano czarną materią, uroczystą ciemność przełamywała jedynie wielka lampa wisząca pośrodku sklepienia. O określonej porze zamykano drzwi i rozpoczynała się muzyka.” Dla takiego właśnie nabożeństwa powstała jedna z najbardziej niezwykłych kompozycji XVIII wieku: Siedem ostatnich słów naszego Zbawiciela na krzyżu (Die sieben letzten Worte unseres Erlösers am Kreuze) Josepha Haydna. Zestaw orkiestrowych „sonat”, napisany dla podziemnej kaplicy w Kadyksie, służyć miał rozważaniom tytułowych słów Chrystusa, które muzyka miała wspomagać. Bez tekstu (ten był odczytywany wcześniej), bez programu - po prostu muzyka skłaniająca do zadumy nad każdym kolejnym z ostatnich słów Chrystusa. W Krakowie jednak z niespodzianką: w wyjątkowej roli przewodnika po uchwyconych przez Haydna tajemnicach wystąpi Jordi Savall! Tym razem stałego gościa festiwalu powitamy nie w którymś z encyklopedyczno-synkretycznych programów śródziemnomorskich, ale jako dyrygenta jego orkiestry Le Concert des Nations (21 marca, g. 20:00, Centrum Kongresowe ICE Kraków).

W 2016 r. na Misteria Paschalia wróci też jeden z najstłynniejszych muzyków włoskich, dyrygent i klawesynista Rinaldo Alessandrini - oczywiście wraz ze swym zespołem Concerto Italiano, z którym wystąpią też znakomici soliści, tacy jak uwielbiana nie tylko w Krakowie Sonia Prina, Roberta Invernizzi czy Carlo Allemano. Nie wolno przeoczyć tego koncertu także z powodu programu, rzadko bowiem mamy okazję - mimo że muzyka włoska dominuje na festiwalu - obcować z jej szczególnie

Magiczny
Kraków

mistrzem: Alessandro Scarlatti. Nie ma drugiego kompozytora, który dokonał podobnej syntezy osiągnięć XVII wieku i nadał im nową, rozwiniętą i skodyfikowaną formę, tworząc przy tym podstawę dla prądów estetycznych, jakie wyrosną w wieku XVIII – a wszystko to zrobił z taką maestrią, równie pewną ręką. Dziełem takiego właśnie baroku – dojrzałego, świadomego swych celów i możliwości, a niepopadającego jeszcze w przesadę – jest oratorium Kain, czyli pierwsze zabójstwo (Cain overo il primo omicidio). Starotestamentowy temat dostarcza okazji do tworzenia muzyki namiętnej, niestroniącej od wirtuozerii, która jednak zawsze podporządkowana jest ekspresji (22 marca, g. 20:00, Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie).

W Wielką Środę na festiwalu zagości muzyka ciemnych jutrzni. W tym roku będą to utwory włoskie, zupełnie wyjątkowe, osobne, tak jak osobnym twórcą był ich autor – Gesualdo da Venosa. Tenebrae Responsories manierystycznego mistrza w sposób najśmielszy łączącego słowo z muzyką i twórczo korzystającego z ekspresyjnego bogactwa dysonansów, zaśpiewa odnosząca międzynarodowe sukcesy Capella Cracoviensis pod dyktando Jana Tomasza Adamusa (23 marca, g. 20:00, kościół św. Katarzyny w Krakowie).

Kolejnego koncertu nie opuści żaden prawdziwy miłośnik muzyki barokowej, bo cóż może być bardziej fascynującego, niż odkrywanie nieznanego dzieła autorstwa równie nieznanego dziś – choć cieszącego się powodzeniem w swoich czasach – kompozytora. Zapewne niewielu słuchaczy miało dotąd okazję zetknąć się z Oratorium o św. Antonim Michele'a Falco. Kompozytor znany jest w historii jako jeden z twórców pierwszych odnotowanych neapolitańskich oper buffa, zanurzonych w ludowym humorze (ich muzyka, niestety, zaginęła), jednak będąc duchownym nie stronił też od muzyki religijnej. Oratorio di Sant'Antonio jest jedynym zachowanym jej przykładem większych rozmiarów, gdyż los obszedł się z twórczością Falco zdecydowanie niełaskawie. Teraz jednak dzieło dostało się w ręce Fabia Biondiego i muzyków jego zespołu Europa Galante, w których z pewnością załśni pełnym blaskiem (24 marca, g. 20:00, Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie).

Wielki Piątek podczas festiwalu z reguły poświęcony jest dziełom skupionym na męczeńskiej śmierci Chrystusa – tym razem jednak usłyszymy utwór, w który wpisany jest dramat każdej ludzkiej śmierci. I to najśłynniejszy z możliwych: Requiem Mozarta. Legendarne arcydzieło nie potrzebuje prezentacji, dodać jednak trzeba, że poprowadzi je Marc Minkowski, dyrygując oczywiście swoimi Les Musiciens du Louvre Grenoble. Zjawiskowy dyrygent ponownie zaprezentuje na Misteriach jedno ze szczytowych osiągnięć w historii muzyki – po utworach Bacha i wielkiej Mszy c-moll Mozarta (25 marca, g. 20:00, Centrum Kongresowe ICE Kraków).

„Na Wielkanoc i w każdym czasie” – dopisano na stronie tytułowej cyklu Membra Jesu nostri Dietricha Buxtehudego, co wskazuje, że tych siedem krótkich kantat cieszyło się w swoim czasie szczególnym powodzeniem. Nic dziwnego: sława kompozytora wiązana jest najczęściej z jego muzyką organową – choćby z faktem, że młody Bach zaryzykował swoją posadę, by udać się do Lubeki i słuchać gry legendarnego mistrza – jednak Membra pokazują, że nie mniej swobodnie czuł się Buxtehude w muzyce wokalne, którą wzbogacała jeszcze inspiracja płynąca z tekstu. Membra odznaczają się świetną, żywą melodyką, nie brak w nich śmiałych retorycznych zwrotów i efektownych brzmieniowo pomysłów, dodających tekstowi autentycznego, przejmującego patosu – a fakt, że to bogactwo (choć osiągnięte skromnymi środkami) pozwala słuchaczom pozostawać w pietystycznym skupieniu, stawia ten zbiór na wyjątkowym miejscu w historii muzyki religijnej. Z pewnością nie pozwoli nam o tym

**Magiczny
Kraków**

zapomnieć zespół Vox Luminis – prowadzony przez Lionela Meuniera ansambl wokalny, nagradzany za swą aksamitną miękkość tak cenioną przez wszystkich, którym bliska jest estetyka Philippe'a Herreweghe. Intymny sobotni koncert, odbywający się jak zwykle w podziemiach wielickiej kopalni, uzupełni Stabat Mater Agostina Steffaniego (26 marca, g. 18:00, kaplica św. Kingi w Kopalni Soli w Wieliczce).

Finałowy koncert w Niedzielę Wielkanocną to wielkie dzieło ze światowego repertuaru – Baltazar (Belshazzar) George'a Friderica Handla. Jedno z ostatnich oratoriów kompozytora opowiada historię babilońskiego króla, który ośmielał się łączyć Boga przetrzymywanych w niewoli Izraelitów, za co królestwo jego zostało „policzone, zważone i rozproszone” – jak napisała na ścianie podczas uczty świetlista dłoń. Wykonanie tego prawdziwie teatralnego i niezwykle efektownego muzycznie oratorium poprowadzi Ottavio Dantone, dyrygujący swoją orkiestrą Accademia Bizantina. Obok instrumentalistów na scenie staną także znakomici soliści – Thomas Walker, Rosemary Joshua, Filippo Mineccia, Delphine Galou i Andreas Wolf – oraz chór stale współpracujący z najlepszymi światowymi zespołami Capelli Cracoviensis (27 marca, g. 20:00, Centrum Kongresowe ICE Kraków).

Wspólnie z Programem 2 Polskiego Radia, współorganizatorem festiwalu, zapraszamy na koncerty do wyjątkowych miejsc – wewnątrz dobrze już znanych festiwalowej publiczności, m.in. do kościoła św. Katarzyny Aleksandryjskiej, kaplicy św. Kingi w Kopalni Soli w Wieliczce, Filharmonii Krakowskiej oraz do Centrum Kongresowego ICE Kraków.

UWAGA: Bilety na festiwalowe koncerty oraz karnety można kupić od 15 grudnia za pośrednictwem portalu www.eventim.pl oraz w czterech punktach informacji miejskiej InfoKraków: przy ul. św. Jana 2, w Pawilonie Wyspiańskiego (pl. Wszystkich Świętych 2), w Sukiennicach (Rynek Główny 1/3) i w Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego (ul. Powiśle 11). Bilety na poszczególne wydarzenia kosztują: od 30 zł do 120 zł (bilety ulgowe), od 50 zł do 140 zł (bilety normalne). Karnet na cały festiwal kosztuje: 480 zł (ulgowy) i 620 zł (normalny). W promocji świątecznej, od 15.12.2015 do 31.01.2016 lub do wyczerpania puli, karnet normalny kosztuje 540 zł, a karnet ulgowy – 400 zł. Uwaga: pula karnetów jest ograniczona. Więcej informacji o biletach i zasadach zakupu na www.misteriapaschalia.com.

Organizatorami festiwalu Misteria Paschalia 2016 są: Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe i Program 2 Polskiego Radia.